

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Спп 53/2014
05.06.2014. године
Београд

ПРАВНИ СТАВ

1. У поступцима извршења на основу веродостојне исправе ради намирења потраживања по основу комуналних и сличних услуга, у којима је предлог за извршење поднет после 01.06.2012. године, односно после отпочињања рада извршитеља искључиво је надлежан извршитељ.

2. Суд одбацује као недозвољен предлог за извршење на основу веродостојне исправе ради намирења потраживања по основу комуналних и сличних услуга, поднет после 01.06.2012. године.

Образложење

Основни суд у В. доставио је овом суду захтев за решавање спорног правног питања по члану 180. ЗПП, заједно са предметима Ив 4../13 и Ивп (ИВ) 7/13.

Суд поставља спорно правно питање:

- на који начин суд треба да поступа у започетим поступцима извршења на основу веродостојне исправе ради намирења потраживања по основу комуналних и сличних услуга након почетка примене одредаба члана 251. до 256. Закона о извршењу и обезбеђењу, односно да ли суд у поступцима започетим после 17.05.2012. године задржава надлежност и када је од стране извршног дужника изјављен приговор стварне ненадлежности суда у ситуацији када на територији коју покрива Основни суд у Ваљевоу нема изабраног – именованог извршитеља.

У захтеву је дат приказ утврђеног чињеничног стања из кога произилази да је по предлогу извршног повериоца ЈКП „Осечина“ из Осечине, донето решење о извршењу на основу веродостојне исправе ради наплате новчаног потраживања извршног повериоца. У законом прописаном року извршни дужник је изјавио приговор на решење и истакао приговор стварне ненадлежности суда, односно навео да суд није надлежан за доношење наведених решења о извршењу већ је то извршитељ јер су на снагу ступиле одредбе члана 251. до 256. Закона о извршењу и обезбеђењу. Одлучујући о истакнутом приговору ненадлежности Ип веће је укинуло наведена решења Основног суда и предмети су враћени извршном судији на поновно одлучивање. Полазећи од наведене одлуке Ип веће у Грађанском одељењу Основног суда у Ваљевоу постоји различито тумачење о надлежности суда везано за правно схватање Врховног касационог суда Спп 8/12 од 25.09.2012. године.

Одредбом члана 180. ЗПП, прописано је да ако у поступку пред првостепеним судом у већем броју предмета постоји потреба да се заузме став о спорном правном питању које је од значаја за одлучивање о предмету поступка пред првостепеним судовима, првостепени суд ће по службеној дужности или на предлог странке захтевом да покрене поступак пред Врховним касационим судом ради решавања спорног правног питања.

Одредбом члана 10. Закона о извршењу и обезбеђењу, прописано је да се у поступку извршења и обезбеђења сходно примењују одредбе Закона о парничном поступку, ако овим или другим законом није другачије одређено.

Грађанско одељење Врховног касационог суда је на седници одржаној дана 25.09.2012. године, заузело правно схватање:

I У поступцима извршења на основу веродостојне исправе ради намирења потраживања по основу комуналних и сличних услуга пред судом где је предлог за извршење поднет пре 01.06.2012. године, тј. пре отпочињања рада извршитеља, суд задржава надлежност.

II Суд не може обуставити извршење и укинути спроведене извршне радње по предлогу извршног повериоца који предлаже да извршење спроведе извршитељ, иако се тиме не дира у стечена права трећих лица, у поступцима започетим пре 01.06.2012. године.

Пред судовима се као спорно поставило питање надлежности суда после отпочињања са радом извршитеља односно после 01.06.2012. године, у поступцима извршења ради намирења новчаних потраживања по основу комуналних и сличних услуга.

Комуналне делатности дефинисане су чланом 2. Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, број 88/11). То су оне делатности које су од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица, код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета као и надзор над њиховим вршењем (снабдевање водом за пиће, пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода, производња и дистрибуција топлотне енергије, управљање комуналним отпадом, градски и приградски превоз путника, управљање гробљима и погребне услуге, управљање јавним паркиралиштима, обезбеђивање јавног осветљења, управљање пијацама, одржавање улица и путева, одржавање чистоће на површинама јавне намене, одржавање јавних зелених површина, димничарске услуге, делатности хигијене – члан 2. став 3. Закона). Јединице локалне самоуправе могу одредити и друге делатности као комуналне, а сличне комуналним услугама су оне које се врше у општем интересу на територији локалне самоуправе.

Закон о извршењу и обезбеђењу у петом делу садржи одредбе о посебном поступку за намирење потраживања по основу комуналних и сличних услуга у одредбама члана 251. до 256. Намера законодавца је била да овај поступак буде

брз, ефикасан и да се судови растерете великог броја извршних предмета која се односе на намирење потраживања по основу комуналних и сличних услуга.

У одредбама члана 251. до 256. прописан је поступак за намирење ове врсте потраживања. Тако је одредбом члана 252. прописано да се предлог за извршење на основу веродостојне исправе ради остварења новчаног потраживања по основу извршених комуналних и сличних услуга подноси извршитељу на чијем подручју се налази седиште извршног повериоца. Уз предлог за извршење поред прилога из члана 35. Закона, извршни поверилац је дужан да достави писмени доказ да је пре подношења предлога за извршење опоменуо извршног дужника да изврши обавезу. Извршитељ закључком одлучује о предлогу за извршење (члан 253. став 1). Недозвољен и неуредан предлог извршитељ ће закључком одбацити (члан 253. став 2). Неоснован предлог извршитељ ће закључком одбити (став 3). Ако су испуњени услови из члана 18. Закона извршитељ ће закључком извршном дужнику наложити да у року од 8 дана од пријема закључка измири потраживање заједно са одмереним трошковима и одредити извршење ради остварења тих потраживања (став 4). Закључак из става 1. до 4. извршитељ ће донети у року од 8 дана од пријема предлога. Закључак се доставља извршном повериоцу и извршном дужнику (став 6). Против закључка из члана 253. став 4. извршни дужник може да изјави приговор само из разлога прописаних тачкама 1. до 4. (да се веродостојна исправа не односи на извршног дужника, да обавеза из веродостојне исправе није доспела, односно да услов није испуњен, да је обавеза извршена или на други начин престала у целини или делимично, да је потраживање застарело). Извршни дужник је дужан да уз приговор достави писмене исправе којима доказује наводе из приговора, а приговор нема суспензивно дејство – не одлаже извршење (став 3). Извршни поверилац може да изјави приговор против закључка из члана 253. став 2. и 3. Закона, а о приговору одлучује веће суда на чијем подручју се налази седиште извршног повериоца (члан 256. став 2). Ако извршни дужник или извршни поверилац изјаве приговор извршитељ ће списе доставити суду уз нацрт одлуке о приговору у року од пет радних дана од дана пријема приговора. Ако је нацрт одлуке тако састављен да потпуно одговара решењу које би се имало донети, суд ће на нацрт одлуке о приговору ставити отисак штамбиља којим се предложени нацрт одлуке усваја. Нацрт одлуке са отиском штамбиља има правну снагу решења о извршењу (став 2). На даљи ток поступка пред судом сходно се примењују одредбе члана 48. и 49. овог закона (докази уз приговор и поступак по приговору).

Из цитираних законских одредаба произилази да је после отпочињања са радом извршитеља њихова надлежност за наплату потраживања по основу комуналних и сличних услуга искључива. На то упућује и стилизација одредбе члана 252. став 1. – да се предлог за извршење подноси извршитељу (заповедни начин) као и цео поступак у одредбама члана 252. до 256. Закона, који садржи специфичности и одступања од редовног поступка извршења (месна надлежност, одлука о предлогу, разлози за приговор, несуспензивност приговора, нацрт одлуке о приговору). Предлог за извршење који би био поднет суду после тог датума суд би требало као недозвољен да одбаци.

На започете поступке извршења пре 01.06.2012. године, примењује се правни став Врховног касационог суда Спп 8/12 од 25.09.2012. године.

Да је искључиво надлежан извршитељ у поступку намирања потраживања по основу комуналних и сличних услуга после 01.06.2012. године, као дана када су извршитељи почели са радом, упућује и одредба члана 325. Закона која се односи на овлашћење и дужности извршитеља, а којом је ставом 1. тачка 2. прописано да у предметима извршења и обезбеђења потраживања у складу са одредбама и ограничењима прописаним законом извршитељ поступа по предлогу за извршење на основу веродостојне исправе ради остварења новчаног потраживања по основу извршених комуналних и сличних услуга.

Одговор на питање да ли суд задржава надлежност и када је од стране извршног дужника изјављен приговор стварне ненадлежности суда у ситуацији када на територији коју покрива основни суд нема изабраног – именованог извршитеља, даје Закон о изменама Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, број 55/2014) који у члану 3. прописује да извршитеља именује министар за подручје вишег суда и члана 4 – да извршитељи који су именовани до дана ступања на снагу овог закона настављају да обављају делатност за подручје вишег суда на којем се налази седиште основног суда за чије подручје су именовани.

(Правни став усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној дана 10.06.2014. године)